

Oponentský posudek na bakalářskou práci „*Vybrané směry alternativního stravování*“

Autor: Lenka Bittnerová

Vedoucí práce: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Edvard Ehler, Ph.D.

V předložené bakalářské práci se autorka „snaží shromáždit a utřídit dostupné informace, které mohou sloužit k základní orientaci ve vybraných alternativních směrech stravování.“ Jako alternativní stravovací styly svého zájmu si autorka zvolila makrobiotiku, syrovou stravu, vegetariánství a organickou BIO stravu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (strategie použitého výzkumu, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh, apod.):

Zvolené téma bakalářské práce je jistě zajímavé a aktuální, neboť různé alternativní způsoby života a stravování jsou dnes stále populárnější. Jak autorka sama píše, hlavní problém výživových alternativ je změna ve složení potravy a nebezpečí nedostatečného příjmu různých esenciálních složek. Pokud by tato práce měla za cíl výše zmíněné nebezpečí popsat, pak tak činí zcela nedostatečně a nevědecky. Práce totiž „pouze“ popisuje jednotlivé alternativní směry, popisuje je slovy a citací prací jejich vlastních vyznavačů a zasvěcenců. V tomto duchu, tedy nevědecké a demagogické poevropštěné východoasijské pseudofilozofie, se nese velká část textu. Světlejší okamžiky pak čtenář zachytí na koncích tematických kapitol v podkapitolách „Shrnutí“. Zde se objevují náznaky kritické analýzy, kterou bych čekal od studenta biologie UK. Objektivně je nutné také říci, že kapitoly o vegetariánství a především o organické bio stravě jsou přece jenom povedenější. Snad byla autorka již více „vypsaná“ nebo se zaměřila na čtení kvalitnější literatury.

Ukázku výše uvedené nekritičnosti bych mohl demonstrovat například na tabulce č. 1, strana 15. Pokud takto předloží autorka nekomentovaná data, tak bych poprosil aby přímo během obhajoby demonstrovala nebo popsala pokus, kterým by na jablku změřila přírodní energii jako odstředivou nebo dostředivou a zařadila tedy tuto potravinu do kategorie jin či jang...I dále, na stranách 14–18 platí, že téměř co věta, to nekritická demagogická „perla“.

Dále bych s autorkou argumentoval s tvrzením, že čím více hospodářských zvířat, tím větší rozvracení ekosystémů a desertifikace krajiny (str. 31). V evropském kontextu spíše nedostatek velkých býložravců v krajině vede k džunglizaci a ztrátám cenných bezlesých biotopů.

Na stranách 33 – 34 je opět snůška polopravd a demagogických výkřiků. Např.: člověk nemá jíst maso, protože nemá zuby a dráby aby ulovil a rozsápal kořist...člověk má enzymy na trávení (převážně rostlinných) polysacharidů, tedy je primárně býložravec...atd. atp. Zajímavé je, že autorka, a jí citovaní vege-autoři, nepoužívají opačný argument (rovněž absurdní): člověk neumí trávit celulózu = rostliny nejsou ani nikdy v evoluci nebyly jeho hlavní potravou.

Jak přišla autorka na straně 33 na 44 zubů? Obecný zubní vzorec placentálních savců je 2.1.4.3 (tedy 40 zubů), u primátů spíše 2.1.3.3 (36 zubů) a u hominidů 2.1.2.3 (32 zubů).

V přílohách autorka uvádí různé alternativní kuchyňské recepty. Ty práci vhodně doplňují. Snad ještě zajímavější by bylo porovnat nutriční hodnoty těchto pokrmů s českým klasickým čtyřbojem knedlo, vepřo, zelo, pivo.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citování a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost a dodržování předepsaného formálního členění kapitol, úroveň shromáždění a zpracování údajů a závěru, kvalita tabulek, grafů a příloh, apod.):

Formálně je práce v pořádku, obsahuje všechny povinné přílohy a části.

K formální úpravě bych vytknul jen malý rozsah citované literatury, zejména chybí objektivní vědecké studie na dané téma alternativních směrů výživy.

Autorka rovněž cituje zdroj (Kentons, 2007), v přehledu literatury má tento zdroj uvedený jako Kenton a Kenton, 2007.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, možný praktický přínos, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, apod.):

Celkový dojem z předložené bakalářské práce je bohužel slabý. Práce je málo vědecká a kritická. Téma si autorka vybrala velmi správně, ale věřím, že zpracování by mohlo být výrazně lepší.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Mohla byste uvést nějaké objektivní studie, které dokazují vyšší nutriční hodnotu BIO potravin?

2) Na straně 42 uvádíte, že používáním BIO potravin „se člověk může vyhnout některým nemocem, které souvisejí s konzumací jídla.“ Mohla byste dát příklady těchto nemocí a doložit, že bio potraviny mají opravdu protektivní efekt?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku dobře.

Datum: 30. 5. 2013

Edvard Ehler, v. r.